

uitspraak van de week

Auteur : mr. W.A.E. Meuris
Datum : 30 oktober 2019
Onderwerp : Schadevergoeding vanuit het Waarborgfonds Motorverkeer

Twee tips voor het geval u een verkeersongeval krijgt:

1. Als de bestuurder van het motorrijtuig is doorgereden, ga dan onverwijld naar de politie om aangifte te doen.
2. Noteer indien mogelijk altijd de gegevens van de bestuurder en het kenteken van het motorrijtuig en ook de gegevens van mogelijke getuigen.

Als de bestuurder, die het u overkomen ongeval heeft veroorzaakt, onbekend is gebleven, kunt u uw schade niet verhalen op de WAM-verzekeraar van de bestuurder om de reden dat deze dan ook niet bekend is. Dat betekent echter niet dat u dan met de schade blijft zitten. In dat geval kunt u namelijk het Waarborgfonds Motorverkeer aanspreken. U zult dan wel moeten aantonen dat het ongeval inderdaad veroorzaakt is door een motorrijtuig.

In de wet die het Waarborgfonds uitvoert is echter ook als voorwaarde geregeld in artikel 25, lid 1 WAM dat het Waarborgfonds, indien de aansprakelijke bestuurder onbekend is gebleven, alleen dan aansprakelijk is als u als slachtoffer aannemelijk maakt dat u er alles, wat redelijkerwijs van u kon worden verwacht, aan heeft gedaan om de identiteit van de aansprakelijke bestuurder te achterhalen. Bij een hit-en-run ongeval stelt het Waarborgfonds als voorwaarde dat u op zijn minst onverwijld proces-verbaal door de politie laat opmaken. Dit dient wel heel erg snel te geschieden. Het Waarborgfonds zal iedere mogelijkheid aangrijpen om tot afwijzing te komen.

In een zaak, waarin het slachtoffer niet wist dat zij het Waarborgfonds kon aanspreken en wij deze zaak alsnog voor haar konden oppakken omdat wij waren ingeschakeld door Loyalis Verzekeringen te Heerlen waar het slachtoffer een aov-verzekering had, wees het Waarborgfonds de vordering af, omdat het slachtoffer **twee dagen** na het ongeval pas proces-verbaal had laten opmaken. Dat was volstrekt onredelijk omdat er een agent bij het ongeval aanwezig was geweest en deze had het slachtoffer geadviseerd om aangifte te doen, maar dat kon pas twee dagen later. In de huidige tijd was dat mijns inziens nog vrij snel, want bij de meeste politiebureaus duurt het heel wat langer voordat je kunt komen om proces-verbaal te laten opmaken.

Uiteindelijk zijn we in deze zaak alsnog bij de verzekeraar terecht gekomen. De echtgenoot van het slachtoffer had al aan de politie doorgegeven dat er op diverse plaatsen rond de plaats van het ongeval camera's hingen en de politie had die tip ondertussen opgevolgd en aldus het kenteken van de betrokken scooter achterhaald.

Tot hoe lang heb je dan tijd om proces-verbaal te laten opmaken? Dat is uit de jurisprudentie niet hard vast te stellen. Er is geen concrete termijn uit af te leiden. In vrijwel alle uitspraken – die veelal dateren van ruim 30 tot 40 jaar geleden – krijgt het Waarborgfonds gelijk. Dus wees verstandig en ga

T 079 750 71 00 | F 079 750 71 01
Postbus 610, 2700MR Zoetermeer
Bredewater 6, 2715CA Zoetermeer
www.bsabv.nl

uitspraak van de week

meteen naar de politie. Maak een afspraak en zorg voor een schriftelijk bewijs waaruit blijkt wanneer je langs bent gekomen om die afspraak te maken.

In de huidige tijd kun je je afvragen of en in hoeverre die eis van het Waarborgfonds terecht is. Het is bekend dat de politie te weinig personeel heeft en tegelijkertijd te veel op haar bordje heeft. In hoeverre is het dan te verwachten dat de politie naar aanleiding van de aangifte inderdaad een poging gaat wagen om de identiteit van de veroorzaker te achterhalen.

De rechter is al eerder gevoelig gebleken voor dit argument.

Kantongerecht Den Haag, 4 maart 1999, VR 1999, 171. In deze zaak werd een slachtoffer door een auto gesneden op de snelweg en is daardoor tegen vangrail gereden. Na 17 dagen is aangifte gedaan. Aannemelijk is dat aangifte onder die omstandigheden zinloos is, omdat de politie toch geen actie zal ondernemen om achter de identiteit van de dader te komen.

Kantongerecht Amsterdam, 2 december 1997, LJN A19845. In deze zaak werd na 11 dagen aangifte gedaan. Het is voldoende aannemelijk dat de dader niet valt te achterhalen. Met het oog daarop is aangifte een zinloze daad, omdat het algemene bekendheid is dat de politie geen actie zal ondernemen. Het belang van aangifte is, behalve voor het vullen van statistieken, om de aangever zich ervan bewust te laten zijn dat hij de waarheid vertelt, omdat het doen van valse aangifte strafbaar is.

In een veel recentere uitspraak komt de rechter echter tot een totaal ander oordeel.

Rechtbank Midden-Nederland, 2 september 2015. De verzoeker heeft niet gedaan wat redelijkerwijs van hem kon worden verwacht. Daarom heeft de verzoeker geen recht op schadevergoeding op grond van artikel 25 tlv WBF. De politie is pas op 24 juni 2013 van het ongeval op 25 mei 2013 in kennis gesteld door aangifte via internet. Het slachtoffer had gesteld dat het feit dat politie niet (langer) ter plaatste komt niet aan hem aangerekend kon worden. Tevens stelt het slachtoffer dat het algemeen bekend is dat de politie in een dergelijke situatie na een aangifte geen verdere actie zal ondernemen, omdat een ongeval als het onderhavige geen prioriteit heeft. Daarnaast geldt dat het onmogelijk is een rode onbeschadigde auto te traceren.

De rechter gaf het Waarborgfonds gelijk, omdat de mogelijkheden om te achterhalen maximaal benut moeten worden, zodat geen aanknopingspunten verloren gaan of onbenut blijven die leiden tot opsporing van tegenpartij. Dat betwijfeld kan worden of een eerdere aangifte meer kan had op het achterhalen van de dader, brengt niet met zich dat de eiser niet voortvarend hoefde te handelen. In deze uitspraak is het slachtoffer er veronderstellende wijs van uitgegaan dat de politie de veroorzaker niet achterhaald zou hebben.

Ik vraag me af of de rechter ook tot een dergelijke uitspraak zou zijn gekomen, indien het slachtoffer met een verklaring van de politie was gekomen waarin de politie had erkend geen actie te hebben ondernomen en ook niet ondernomen zou hebben bij een eerdere aangifte omdat er geen capaciteit of prioriteit zou zijn geweest.

Dat de identiteit van de bestuurder onbekend blijft, is niet altijd het gevolg van een hit-en-run gebeuren. Er zijn zaken waarin de bestuurder wel is gestopt, maar waarbij het ongeval en wat er daarna gebeurt zodanig plaatsvindt dat vergeten is gegevens uit te wisselen, gegevens zoek geraakt zijn of de bestuurder alsnog is verdwenen.

uitspraak van de week

Ik heb zelfs een geval gehad, waarin het slachtoffer pijn voelde, maar geen verwondingen zag en zich verder normaal kon bewegen en dus aannam dat zij geen letsel had opgelopen. Partijen zijn daarom zonder uitwisselen van gegevens uit elkaar gegaan, terwijl mevrouw later toch wel degelijk ernstig letsel bleek te hebben en dus met haar schade is blijven zitten.

Ook onder al deze omstandigheden kan het Waarborgfonds op grond van artikel 25, lid 1 WAM een vordering afwijzen, zie Hoge Raad in VR 1980, 54 of zoals VR 1990, 75 bij een bestuurder die nalaat getuigen te identificeren, maar in dit soort zaken is de rechter in het verleden wat sneller geneigd geweest om het Waarborgfonds ongelijk te geven.

VR 1972, 21. Bestuurders maken een afspraak om de auto's langs de weg te zetten om gegevens uit te wisselen. Dan mag je erop vertrouwen dat de andere partij dat ook inderdaad doet. Van een doorsnee autobestuurder kan niet worden verwacht dat hij toen meteen toch het kenteken had genoteerd. Omdat hij een achtervolging heeft ingezet die mislukt is en meteen aangifte had gedaan, heeft hij alles gedaan wat redelijkerwijze van hem onder de gegeven omstandigheden verwacht mocht worden.

VR 1994, 58. Het slachtoffer heeft direct aangifte gedaan en een advertentie geplaatst waarin getuigen worden opgeroepen. Het verwijt dat hij ten onrechte de personalia of het kenteken van de schadeveroorzaker niet heeft opgenomen en zijn auto aan de kant heeft gezet zonder daarover afspraken te maken treft geen doel, nu van een doorsnee automobilist niet verwacht kan worden dat hij direct na aanrijding — en niet "pas" één minuut later! — zo kordaat handelt, dat hij het kenteken of de personalia van de schadeveroorzaker noteert of in zich opneemt, dan wel met de schadeveroorzaker een afspraak maakt over het aan de kant zetten van de auto's, waarbij evenzeer het risico bestaat dat de veroorzaker weggrijdt.

Als u al letsel heeft opgelopen, dan wilt u graag uw schade vergoed zien en niet in een procedure terecht komen met het Waarborgfonds die uw vraag om schadevergoeding afwijst. Dus is het advies om meteen en altijd de gegevens van tegenpartij te (laten) noteren.

Men zich wel kan afvragen of het nu redelijk is dat de wet respectievelijk de jurisprudentie het Waarborgfonds de mogelijkheid geeft om de claim af te wijzen om de hierboven genoemde redenen. Het is en blijft immers een ongeval veroorzaakt door een motorvoertuig en het geld voor betaling van de daardoor veroorzaakte schade komt zowel via de WAM assuradeur alsook via het Waarborgfonds uit de premies die alle motorvoertuigrijders gezamenlijk betalen. Gaat het er dan niet primair om dat een slachtoffer zijn schade volledig vergoed moet krijgen?

Dat spreekt des te meer, omdat, als het gaat om een vordering tegen een verzekeraar die wel bekend is, de WAM in de jurisprudentie steeds zeer ruim wordt uitgelegd juist op grond van het argument dat het de bedoeling is dat schade veroorzaakt door motorvoertuigen altijd zoveel mogelijk gedekt moet zijn. Bij een volgende zaak lijkt het mij zinvol om dit punt eens volledig uit te procederen.